

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Żurawia 4a, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 60, fax +48 22 461 60 61
www.mrpips.gov.pl; e-mail: info@mrpips.gov.pl

DDP.II.053.75.1.2018.MM
(DSR-IV.821.1418.2018.MF)

Warszawa, 14 grudnia 2018 r.

Odpowiadając na petycję, przekazaną przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, w sprawie Programu „Rodzina 500+”, uprzejmie informuję;

Zasady nabycia prawa do świadczenia wychowawczego przyznawanego w ramach Programu „Rodzina 500+” reguluje ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r., poz. 2134).

Świadczenie wychowawcze przyznawane na podstawie ww. ustawy przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. Przyznanie świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, rozumiane jako jedyne lub najstarsze dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 800 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 1200 zł w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. Na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie świadczenie wychowawcze przysługuje wszystkim rodzinom, bez względu na ich dochód.

Istotą ww. Programu jest objęcie świadczeniem wychowawczym możliwie jak najszerszego zakresu osób posiadających na swoim utrzymaniu dzieci, realizując tym samym trzy podstawowe cele: pronatalistyczny, redukcji ubóstwa wśród najmłodszych i inwestycji w kapitał ludzki. Niewątpliwie powszechność programu, czyli dostępność tego świadczenia na drugie i każde kolejne dziecko bez względu na dochód rodziny, umożliwia realizację zakładanych celów oraz przyczynia się do wzrostu liczby urodzeń. W obecnej sytuacji demograficznej Polski każdy, nawet najmniejszy przyrost liczby urodzeń jest pożądany i oczekiwany.

Nie są prowadzone prace legislacyjne nad zmianami warunków przyznawania świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500+”.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Ponadto informuję, że dane statystyczne potwierdzają iż Program „Rodzina 500+” realizuje założone cele.

Odnosząc się do celu pronatalistycznego, tj. wpływu na poprawę sytuacji demograficznej Polski informuję, że Główny Urząd Statystyczny policzył, że w 2016 roku – w pierwszym roku obowiązywania Programu „Rodzina 500+” – urodziło się 382,3 tys. dzieci, w ubiegłym roku było to już 402 tys. urodzeń. Oznacza to wynik znaczenie większy niż wskazywany w OSR do projektu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, który był oparty na najbardziej optymistycznej prognozie GUS.

Ponadto rośnie wskaźnik dzietności. W 2015 roku wynosił on 1,29. W ubiegłym roku już 1,45. W obecnej sytuacji demograficznej Polski każdy, nawet najmniejszy przyrost liczby urodzeń jest pożądany i oczekiwany. Należy jednocześnie zauważyć, że od lat mamy do czynienia ze zmniejszającą się liczbą kobiet w wieku rozrodczym, których w 2017 r. było 9 066 tys. co oznacza zmniejszenie ich liczby w ciągu ostatnich 18 lat o ponad 1,028 mln. Zatem zaprzepaszczone zostały najbardziej liczne roczniki wyżu demograficznego lat 80-ych.

Odnosząc się do celu, którym jest redukcji ubóstwa:

- Z danych Eurostatu wynika, że wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym dzieci spadł z 21,1 proc. w 2016 roku do 14 proc. w 2017 roku. W ciągu jednego roku odnotowano więc spadek aż o 7,1 pkt proc.;
- Liczba dzieci zagrożonych ubóstwem relatywnym w Polsce spadła z 1,4 mln w 2016 roku do 946 tys. w roku kolejnym. To o niemal 500 tys. mniej;
- Z danych Eurostatu wynika również, że w 2017 roku w Polsce zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym było 17,9 proc. dzieci. To spadek o 6 pkt procentowych w porównaniu z rokiem poprzednim i aż o 15 pkt procentowych w porównaniu do roku 2008. Oznacza to, że liczba dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Polsce spadła z poziomu około 2,5 mln w 2008 roku do 1,2 mln w 2017 roku;
- Zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wśród dzieci w Polsce spadało najszybciej spośród wszystkich krajów Unii Europejskiej;
- Z kolei z danych GUS dowiadujemy się, że w ubiegłym roku w ubóstwie skrajnym żyło 4,3 proc. osób. To o 2,2 pkt. procentowe mniej niż w 2015 roku. W latach 2008-2015 w Polsce poniżej minimum egzystencji żyło stale 600-700 tys. dzieci. Głównie dzięki

niepodlega

POLSKA
STULECIE OZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Programowi „Rodzina 500+” ta liczba zmalała w zaledwie dwa lata (2016-2017) o połowę;

- Należy zaznaczyć, że odsetek rodzin z dziećmi w wieku do ukończenia 24 roku życia, o dochodzie poniżej minimum egzystencji w okresie 2015 -2017 spadł z 6,5% do 2,5% przy czym spadek dotyczący rodzin samotnie wychowujących dzieci był największy w porównaniu z innymi typami rodzin (ogółem wskaźnik ten wynosił w 2015 r. – 6,5% a w 2017 r. 4,3%);
- W przypadku rodzin wielodzietnych nastąpił spadek o 1,0 pkt proc., w tym wśród rodzin z 3 dzieci w wieku 0 - 17 – spadek o 2,3 pkt proc.

Odnosząc się do celu, którym jest inwestycji w rodzinę należy wskazać, że Program „Rodzina 500+” stanowi doskonałą inwestycję w rodzinę – dzięki transferom pieniężnym dzieci mają zapewnione lepsze wykształcenie, są odpowiednio odżywione i leczone. Mają stworzone lepsze warunki do życia i rozwoju.

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
Olga Podgórska

niepodległa

POLEKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI